

“Pluspunt sluit naadloos aan bij uitgangspunten Passend Onderwijs”

Uitval voorkomen met een voorziening in de school waar leerlingen zo nodig tijdelijk onderwijs volgen en begeleiding krijgen. Dat beogen de zogenaamde ‘Pluspunten’ die scholen in de regio Almelo met financiële ondersteuning van het samenwerkingsverband opzetten. Het Pluspunt van scholengemeenschap Reggesteyn in Nijverdal wordt inmiddels met eigen middelen gefinancierd. We praten erover met Harm Jan Wibbens (directeur Samenwerkingsverband Almelo), Ineke Munter (vestigingsdirecteur Reggesteyn) en Ety Hettinga (unitleider vmbo-onderbouw Reggesteyn).

Visie en uitgangspunten

Regulier en schoolnabij

Wibbens: “Het Pluspuntconcept sluit naadloos aan bij de uitgangspunten van passend onderwijs: de leerling dicht bij huis en zo regulier mogelijk ondersteuning geven. Met het Pluspunt proberen scholen problemen altijd eerst *in* de school op te lossen.”

Zorgstructuur in de school versterken

Wibbens: “Vanuit het perspectief van het samenwerkingsverband valt het Pluspunt onder de ‘extra ondersteuning’; het is een extra voorziening die de zorgstructuur van de school versterkt. De Pluspunten worden opgezet met een tijdelijke subsidie (vsv-gelden), met de bedoeling dat scholen het vervolgens zelf financieren. Er zijn op dit moment veertien Pluspunten in de regio, waarvan er twee op eigen kracht draaien. Scholen zijn vrij om het Pluspunt op hun eigen manier vorm te geven. Als samenwerkingsverband stimuleren we dat de Pluspunten in de regio van elkaar leren.”

Een geïntegreerde aanpak

Munter: “Streven is om het Pluspunt helemaal te integreren in de leerlingenzorg. Daar werken wij nu aan. Alles wat valt onder ‘leerlingenzorg’ wordt ondergebracht bij het Pluspunt. We willen niet een ‘klein vso-tje’ binnen de eigen school creëren, maar we streven naar een totaal geïntegreerde aanpak. Niet denken in hokjes, maar verbindingen leggen.”

Harm Jan Wibbens

Ety Hettinga

Ineke Munter

Ook voor de docent

Munter: “Kenmerkend voor onze aanpak is dat het Pluspunt zich niet alleen op de leerling richt, maar ook op de docent. Als een leerling bij een bepaalde docent vastloopt, gaat de pluspuntdocent in de klas observeren om te kijken wat de oorzaak is. Wat kan de docent doen om het probleem op te lossen? Het Pluspunt is dus ook gericht op de bewustwording en professionalisering van docenten.”

De praktijk

Wie en waarom?

Hettinga: “In het Pluspunt worden leerlingen tijdelijk opgevangen, bijvoorbeeld omdat ze gedragsproblemen hebben, worstelen met leren of omdat ze angst hebben om naar school te gaan. Het kan gaan om een paar uur per week, bijvoorbeeld tijdens lessen van een bepaald vak, om een paar dagen of om een bepaalde periode, maximaal drie maanden. Het Pluspunt is geen afkoel- of strafvoorziening, maar een plek waar de problemen worden onderzocht en zo mogelijk worden opgelost. Het is de bedoeling dat leerlingen zo kort mogelijk in het Pluspunt verblijven. We kunnen veel problemen zelf oplossen, maar soms is het voor de leerling het beste om naar een tussenvoorziening of naar het vso te gaan. Het gaat om de balans tussen draagkracht en draaglast.”

Aanmelden

Hettinga: “De mentor is de spin in het web. Hij signaleert als er zorgen zijn en meldt de leerling zo nodig aan bij de leerlingbegeleider, die alle aanmeldingen vervolgens met mij bespreekt. Als we besluiten dat de begeleiding moet worden opgeschaald naar het Pluspunt, dan doen we dat in overleg met het interne zorgteam en de ouders. Een leerling kan als het nodig is ook heel snel in het Pluspunt worden geplaatst. Het is altijd maatwerk.”

Eerst basiszorg

Hettinga: “Uitgangspunt is dat het Pluspunt pas wordt ingezet als de docent of leerlingbegeleider er zelf niet uitkomt. Altijd wordt eerst de basiszorg onder de loep genomen: wat heeft de docent/leerlingenbegeleider al gedaan? Wat kan hij zelf doen om het probleem op te lossen?”

Specifieke expertise

Hettinga: “In het Pluspunt is een ‘pluspuntdocent’ aanwezig met expertise in het speciaal onderwijs. Er is ook een orthopedagoog aan het Pluspunt verbonden, die ook de docenten begeleidt bij het omgaan met verschillen in de klas. Elke leerling krijgt individuele begeleiding. Er is ook veel aandacht voor reflectie: leerlingen leren zien wat de effecten zijn van hun gedrag.”

Leren leren

Hettinga: “Elke middag is het pluspunt een paar uur open voor leerlingen die moeite hebben met leren. Ze kunnen daar een door ons ontwikkeld programma volgen. De mentor kan leerlingen naar dat programma verwijzen en hij zet die aanpak vervolgens voort. Zo ervaren leerlingen het Pluspunt ook gewoon als een onderdeel van de school.”

Resultaten

Ingebed

Munter: "We zien dat het Pluspunt steeds beter is ingebed in de zorgstructuur en in de pedagogisch-didactische aanpak. Een succesfactor is dat het Pluspunt zich niet alleen op de leerling richt, maar ook op docenten. Dat leidt ertoe dat er steeds meer preventief wordt gewerkt."

Minder verwijzingen

Wibbens: "Een vernieuwing zoals Passend Onderwijs heeft tijd nodig, zo'n vijf tot zeven jaar. Maar op samenwerkingsverbandniveau we zien nu al dat het aantal verwijzingen naar tussenvoorzieningen is afgenomen. Dat is onder meer een gevolg van de Pluspunten."

Aandachtspunten

Randvoorwaarden

Munter: "De subsidie van het samenwerkingsverband is tijdelijk, dus je moet goed kijken hoe je het Pluspunt zelf kunt financieren. Maar er zijn meer randvoorwaarden. Zo is het belangrijk dat de basale zorgstructuur van de school op orde is, dat je verbindingen maakt en het Pluspunt goed integreert in de zorgstructuur. Je moet voorkomen dat je een apart 'schooltje binnen de school' creëert."

Onderwijskundige visie

Hettinga: "De aanpak moet naadloos aansluiten bij de onderwijskundige visie van de school. Dat is effectief. De manier waarop wij het lwoo hebben ingericht leidt er bijvoorbeeld toe dat er maar heel weinig lwoo-leerlingen bij het Pluspunt terechtkomen."

Van elkaar leren

Wibbens: "Omdat alle vo-scholen in ons samenwerkingsverband bezig zijn met (de opzet van) een Pluspunt, is het belangrijk dat zij van elkaar leren. Wij gaan dat op samenwerkingsniveau organiseren."

Tips

- Begin alleen met een Pluspunt als de basale zorgstructuur op orde is. Is dat niet het geval; werk daar dan eerst aan.
- Richt je met het Pluspunt niet alleen op de leerling, maar ook op de docent. Dat bevordert een integrale aanpak en heeft een preventieve functie.
- Denk niet in hokjes, creëer geen 'schooltje binnen de school', maar bed het Pluspunt in in de zorgstructuur.

Meer informatie

Harm Jan Wibbens: hjwibbens@gmail.com

Etty Hettinga: e.hettinga@reggesteyn.nl

Ineke Munter: i.munter@reggesteyn.nl

